

Yazma AI??kanl??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yazma AI??kanl??? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33085>

Öz

Yazma Al??kanl??? Ölçe?i, Türkçe ö?retmeni adaylar?n?n yazma eylemine yönelik tutumlar?n?, s?kl?klar?n? ve genel al??kanl?k düzeylerini belirlemek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Ölçek, N. H. Özdemir tarafından 2011 y?l?nda ?nönü Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü'nde tamamlanan yüksek lisans tezi kapsamında olu?turulmuştur. Bu ölçek, ö?rencilerin **yazma al??kanl?klar?** aç?s?ndan ay?rt edicilik düzeylerinin yüksek oldu?unu gösteren güçlü psikometrik özelliklere sahiptir.

Ölçe?in nihai formu, kapsamlı pilot uygulamalar ve istatistiksel analizler sonucunda toplam 5 alt ölçekten ve 25 maddeden meydana gelmiştir. Bu yapı, yazma davran???n?n farklı boyutlar?n? etkin bir şekilde ölçmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Yazma al??kanl???, Türkçe ö?retmenli?i, ölçek geli?tirme, **Faktör Analizi**, **Güvenirlik**, **Likert** ölçe?i.

Yazarlar

Özdemir, N. H.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, üniversite düzeyindeki **Türkçe ö?retmeni adaylar?n?n** yazma eylemine karşı geli?tirdikleri al??kanl?k düzeylerini ve bu al??kanl?klar? etkileyen faktörleri saptamaktır. Bu ölçüm, e?itim fakültelerinde verilen yazma becerisi derslerinin etkinli?ini de?erlendirmek ve ö?rencilerin mesleki geli?imleri için gerekli olan yazma yeterliliklerini tespit etmek aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Ölçek, sadece yazma s?kl???n? de?il, aynı zamanda yazmaya yönelik motivasyonu, yazma ortam?na ili?kin tercihleri ve yazman?n bireysel ya?amdaki yerini de çok boyutlu olarak incelemeyi hedeflemektedir.

Yapı

Yazma Al??kanl??? Ölçe?i, bireylerin yazma ifadeye karşı gösterdikleri davran???sal e?ilimlerin süreklili?ini ve derinli?ini ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil etmektedir. Ölçek, yazma s?kl???, yazmaya ayrılan süre, yazma türlerine ilgi ve yazman?n faydasına yönelik inançlar gibi alt boyutlar? içeren karmaşık bir yapıyı incelemek üzere tasarlanmıştır. Bu yapı, 25 madde ve 5 alt faktör aracılığıyla araştırılmaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in **Yap? Geçerli?i**, ikinci pilot uygulama sonras?nda elde edilen verilerle analiz edilmi?tir. Nihai 25 maddelik formun toplam 5 alt ölçekten olu?tu?u belirlenmi?tir. Faktörlerin ölçe?e ili?kin aç?klad??? toplam varyans oran? %55.87 olarak bulunmu?tur.

Bu varyans de?eri, Çokluk vd. (2010: 176) taraf?ndan çok faktörlü ölçekler için kabul edilebilir s?n?r olarak belirtilen %40 ile %60 aral???nda yer almaktadır. Maddelerin faktör ortak varyanslar? (communality) .324 ile .808 aras?nda de?i?irken, faktör yüklerinin ise .532 ile .877 aras?nda de?i?ti?i rapor edilmi?tir. Bu istatistiksel veriler, ölçe?in kavramsal yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlılık **Güvenirlik** analizleri, düzeltilmi? madde-toplam korelasyonlar? ve üst-alt grup kar??la?t?rmalar? ile yap?lm??t?r. Ölçe?in her bir faktöründe yer alan maddeler için hesaplanan düzeltilmi? madde-toplam korelasyon de?erleri .337 ile .843 aras?nda de?i?mektedir.

Ayr?ca, tüm maddeler için alt %27'lik ve üst %27'lik gruplar aras?nda yap?lan kar??la?t?rmalar?n anlamlı düzeyde farklıla?t??? görülmü?tür. Bu sonuç, maddelerin yer ald?klar? faktörlerle ayn? davran??? ölçmeye yönelik oldu?unu ve **yazma al??kanlıklar?** aç?s?ndan ö?rencileri yüksek düzeyde ay?rt edicilik kapasitesine sahip oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?s?sal özellikleri, ke?fedici **Faktör Analizi** yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir. Analizler sonucunda ölçe?in 5 alt boyuttan olu?an çok faktörlü bir yap? sergiledi?i tespit edilmi?tir.

Faktörlerin aç?klad?klar? toplam varyans %55.87 olarak saptanm??t?r. Tek tek faktörlerin aç?klad?klar? varyans oranlar? ise %6.59 ile %16.18 aras?nda de?i?mektedir. Bu da??ılım, **yazma al??kanl??? yap?s?n?n** farklı ve ba??ms?z bile?enlere ayr?ld???n? ve bu bile?enlerin toplam varyansa kabul edilebilir düzeyde katkı sağlad???n? i?aret etmektedir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Development)

Format: 5'li **Likert** Tipi Derecelendirme (1= hiçbir zaman - 5= her zaman)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Ö?rencileri (E?itim Fakültesi)

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinlik (Yakla??k 18-25 ya?)

Popülasyon Detaylar?: Türkçe Ö?retmeni Adaylar?

Test Metodolojisi: Öz Raporlama Ölçe?i

Anahtar Kelimeler

E?itim psikolojisi, pedagoji, madde analizi, varyans, yüksek lisans tezi, **Yap? Geçerli?i.**

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Belirtilmemi?tir

Ba?l?k E-posta Adresleri: Belirtilmemi?tir

Yaz??ma Adresi: Belirtilmemi?tir

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2011

?zinler ve Ücret: Ölçek, yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmemi?tir. Kullan?m? için N. H. Özdemir'den veya tezin bulundu?u kurum olan ?nönü Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü'nden izin al?nmas? tavsiye edilmektedir. Ticari kullan?m veya ücret bilgileri tezde aç?kça belirtilmemi?tir.

Ölçe?in orijinal tezi, YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ime aç?kt?r. Kaynak teze buradan ula??labilir: tez.yok.gov.tr

Kaynaklar

Özdemir, N. H. (2011). *Türkçe ö?retmeni adaylar??n yazma al??kanl?klar? üzerine bir ara?tırma* (Yüksek lisans tezi). ?nönü Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.

Çokluk, Ö., ?ekercio?lu, G., & Büyüköztürk, ?. (2010). *Sosyal bilimler için çok de?i?kenli istatistik: SPSS ve LISREL uygulamalar?*. Ankara: Pegem Akademi. (Ölçek geçerlik bölümünde referans gösterilen kaynak).

Yazma Al??kanl??? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal 25 maddesi bu metin içerisinde tam olarak listelenmemi?tir. Maddelerin tamam?na ve alt faktör isimlerine, tezin tam metninden veya a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir.

Ölçeđin orijinal PDF dokümanı buradan indirilebilir: [yazma-aliskanligi-olcegi-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/yazma-aliskanligi-olcegi-toad.pdf)

ARABPSYCHOLOGY.COM